

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – (...) spółki komandytowej z siedzibą w Ł. na rzecz powodów A. P. i G. P. solidarnie kwotę 1579,41 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 24 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zarzucając nieważność postępowania przez pozbawienie pozwanego możliwości obrony jego praw, wskazując naruszenie przez Sąd I instancji następujących przepisów postępowania:

- art. 149 § 2 k.p.c. w związku z art. 133 § 2 k.p.c. poprzez niezawiadomienie pełnomocnika pozwanego o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 26 lutego 2015 roku, na której zapadł zaskarżony wyrok;
- art. 214 § 1 k.p.c. poprzez nieodroczenie rozprawy w sytuacji, gdy Sąd nie zawiadomił pełnomocnika pozwanego o terminie rozprawy i w aktach sprawy brak było dowodu doręczenia pełnomocnikowi pozwanego zawiadomienia o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 26 lutego 2015 roku, na której zapadł zaskarżony wyrok;
- art. 302 § 1 w związku z art. 299 k.p.c. poprzez przesłuchanie jedynie strony powodowej, podczas gdy pozwany w odpowiedzi na pozew zgłosił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron i przesłuchanie pozwanego było możliwe oraz niewezwanie strony pozwanej na rozprawę w celu przesłuchania w charakterze strony i pod rygorem pominięcia dowodu w przesłuchania strony pozwanej.

W konkluzji skarżący sformułował wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, a także zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Trafnie bowiem skarżący zarzuca nieważność postępowania przed Sąd I instancji zaistniałą podczas rozprawy w dniu 26 lutego 2015 roku, bezpośrednio poprzedzającej wydanie zaskarżonego wyroku.

Jedną spośród przyczyn nieważności postępowania jest wymienione w art. 379 pkt 5 k.p.c. pozbawienie strony możliwości obrony swych praw. Przyjmuje się, że pozbawienie możliwości obrony swych praw przez stronę polega na tym, że strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem w danej instancji wyroku. Brak powiadomienia strony o terminie rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku, co do zasady musi być uznane za pozbawienie możliwości obrony jej praw, bowiem uchybienie to nie mogło zostać usunięte przed wydaniem wyroku.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, albowiem doręczenie zawiadomienia o terminie rozprawy w dniu 26 lutego 2015 roku tylko pozwanemu z pominięciem reprezentującego go pełnomocnika było wadliwe. Jak stanowi przepis art. 149 § 2 k.p.c. o posiedzeniach jawnych zawiadamia się strony i osoby zainteresowane przez wezwanie lub ogłoszenie podczas posiedzenia. Z kolei zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c. jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych, doręczenia należy dokonać tym osobom. Nie może więc być ocenione jako prawidłowe doręczenie dokonane w sposób odbiegający od reguł przewidzianych w powyższych

przepisach. W konsekwencji brak było podstaw do stwierdzenia, że strona pozwana została skutecznie zawiadomiona o terminie rozprawy, co w rezultacie powinno doprowadzić Sąd I instancji do odroczenia rozprawy stosownie do treści art. 214 § 1 k.p.c. – czego jednakże Sąd Rejonowy nie uczynił. Przeciwnie, uznał zawiadomienie o terminie rozprawy za skutecznie doręczone, zamknął rozprawę i orzekł co do istoty sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego, nieodroczenie przez Sąd rozprawy z przyczyn wymienionych w art. 214 k.p.c. i wydanie wyroku po jej przeprowadzeniu, stanowi uchybienie procesowe skutkujące nieważnością postępowania z powodu pozbawienia strony pozwanej możliwości obrony swoich praw. Ocena ta jest zasadna zwłaszcza wobec faktu, że wskutek opisanego uchybienia Sąd I instancji pominął wniosek dowodowy strony pozwanej o jej przesłuchanie zgłoszony w odpowiedzi na pozew.

Prawidłowości powyższego stwierdzenia w niczym nie podważa akcentowana przez powoda w odpowiedzi na apelację okoliczność, że pełnomocnik pozwanego prawdopodobnie posiadał wiedzę o terminie rozprawy, skoro znał treść pozwu i sporządził w imieniu swojego mocodawcy odpowiedź na pozew. Ewentualna wiedza pełnomocnika pozwanego nie konwaliduje nieprawidłowości w zakresie zawiadomienia go o terminie rozprawy. Omawiane naruszenie przepisów procesowych poprzez niezawiadomienie o terminie rozprawy nie wpłynęłoby na możliwość działania strony jedynie w sytuacji, gdyby pełnomocnik ten pomimo braku zawiadomienia stawiał się na rozprawie, co w rozpoznawanej sprawie jednakże nie miało miejsca. Godzi się przy tym podkreślić, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego o doręczeniach mają charakter obligatoryjny, co wyłącza swobodę sądu w zakresie sposobu doręczania pism sądowych. Dyspozycja art. 133 § 3 1 k.p.c. wiąże zarówno sąd, jak też same strony, które jedynie poprzez cofnięcie pełnomocnictwa lub jego ograniczenie albo upoważnienie określonej osoby do odbioru pism mogą uniknąć doręczenia przez sąd pisma do rąk osób w tym przepisie wymienionych.

Powyższe przesądza o słuszności zarzutów apelacji. Wobec stwierdzenia nieważności postępowania Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie powiadamiając prawidłowo o terminie rozprawy wszystkie podmioty biorące udział w tym postępowaniu.

Z przedstawionych przyczyn, na podstawie art. 386 § 2 i art. 108 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.